

Regjeringen og Kjøbenhavns Kommune er truffet den i § 1 omtalte Overenskomst, skal Kirke- og Undervisningsministeren indbyde til en fri og almindelig Konkurrence om Tegninger og Overflag til den nye Theaterbygning. I Indbydelsen skal være nysigtigt angivet Bygningens Areal, Scenens Dimensioner, de til Theatrets Brug nødvendige Lokaler, Magasiner, Kontorer osv. Overslagene maa tillige omfatte Opførelsen af midlertidige Lokaler og Overflytningen af Materiel. m. v., hvorom Indbydelsen ligeledes skal indeholde de fornødne Angivelser. Fristen for Indsendelsen af Planer fastsættes til 6 Maanedes fra Indbydelsens Udstedelse. De indkomne Tegninger skulle umiddelbart efter Fristens Udløb udstilles offentlig i 14 Dage." Grunden til, at Repræsentationen fandt sig opfordret til at indsette i Loven en Paragraf af dette Indhold, maa for alle Kjøbenhavnerne ligge klart og tydeligt, naar de have set den Maade, paa hvilken den foregaaende Theaterbestyrelse behagde at opføre offentlige Bygninger paa et af Statens Torve; thi jeg tør dristig paa-staa, at aldrig nogensteds har en Hovedstad set et saadant Monstrum af en Bygning, som det forrige Theater, der stod paa Kongens Nytorv, og det er det Ministerium, der skal sørge for Kunst og Videnskab, for god Smag, som lader opføre en saadan Bygning, der bliver til Spot og Skam for Alle. Derfor kunde man ikke overdrage til Kirke- og Undervisningsministeriet at lade dets egne Sagkyndige opføre en saadan Bygning, man var nødt til at træffe Foranstaltninger for dog at sikre sig mod, at ikke Ens Dine skulde faaes ved, hvad der blev udført af det kgl. danske Kirke- og Undervisningsministerium, Hovedet for Smagen hertilands. Man blev derfor nødt til at gjøre dette Brud paa alle tidligere Forslag fra det høitærede Ministerium og komme frem med dette: at indbyde — hvad Andre gjøre — ogsaa udenlandske Kunstnere til Konkurrence-tegninger, for at man da kunde se, hvorledes en saadan Bygning skulde se ud. — Men nu komme vi til, hvad jeg skal have den Ære at oplæse for den nuværende høitærede Kirke- og Undervisningsminister. Der staar i Loven: „Som Belønning for den bedste af de indkomne Bepa-relser fastsættes en Sum af 2,000 Rbl. For andre Bepa-relser, som erkendes for fortjenstlige, kan der tilstaaes to Belønninger paa indtil 500 Rbl.“ og nu kommer Bestemmelsen om, at der skal ned-sættes — ikke som den høitærede Kirke- og Under-visningsminister behagde at sige: et Byggeudvalg — men et Bedømmelsesudvalg. Der staar nemlig saaledes: „Til at bedømme de indkomne Tegninger og Overflag dannes et Udvalg, hvortil Kirke- og Undervisningsministeren udvælger et Medlem af hver af Rigsdagens to Afdelinger, et Medlem af Konstakademiet,“ — for Smagens Skyld — „en Theaterkyndig og en administrativ Embedsmand og som tiltrædes af 2 Medlemmer, der vælges af

Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse. Udvalget vælger selv sin Formand." Af det, jeg her har læst op, ville de Herrer se, at der aldeles ikke var lagt det allermindste Tryk paa det høitærede Ministerium med Hensyn til, at det skulde være forpligtet til at tage en bestemt Tegning. Men den ærede Minister fandt det efter sine Sagkyndiges Raad rigtigt at tage en Tegning, hvorom man — det skal siges, og det kan jeg bevise — fra Først af vidste, at den ikke kunde realiseres for de Penge, der vare bevilgede. Der er altsaa ikke her i Loven sagt, at den ærede Minister skulde være bunden til, hvad Bedømmelsesudvalget kom frem med; men der var ganske andre Hensyn, at tage ved denne Leilighed. Jeg tør dristig sige, at Grundene til alle de ubeldige Omstændigheder, som have fulgt denne Sag, ogsaa ligge i det høitærede Kirke- og Undervisningsministeriums Haand, thi naar det efter Repræsentationens egen frivillige Lovforskrift var lagt i den høitærede Ministers Haand at vælge de Mænd, der skulde indtræde i en saadan Kommission, saa har Ministeren fra Først af noget Ansvar i Henseende til, hvorledes en saadan Kommission vilde optræde; han kunde have sikket sig imod, at ikke altfor hensynsløse Fordringer kom til at træde i Forgrunden i Kommissionen. Jeg er ikke paa dette Sted opfordret til at kritisere de enkelte Medlemmer af denne Kommission, men jeg er derimod opfordret til at sige, hvorledes Regjeringen selv paa andre Punkter gif frem ved denne Leilighed, og da vise, hvorledes Følgerne bleve. Det er nu, mine Herrer! noget vanskeligt at stille dette aldeles klart for Dem, men jeg haaber dog, at det vil være af Interesse at se, hvorledes det gif til. Jeg fastholder altsaa, at Loven har villet have gode Tegninger og har villet belønne dem, for at man kunde faae en smuk Bygning, men man har ikke bundet Ministeren til at tage en af de Planer, der bleve indstillede fra Bedømmelsesudvalget, og Ministeren kunde have dannet Bedømmelsesudvalget saaledes, at han ikke havde behøvet — hvad den nuværende høitærede Minister omtalte — at faae den One og den Anden til endelig at undersøge, om den og den Plan kunde udføres for de bevilgede Penge, eller behøvet at have det Uheld, at disse Mænd døde bort mellem Fingrene paa ham. Alle de bag efter følgende Uleiligheder og Ulemper, som tydelig vidne om, at der var Tvivl til Stede, vilde have været fjærnede, saafremt Ministeren, som sagt, havde set sig lidt bedre for ved Sammensætningen af Bedømmelsesudvalget. Der kommer vel den Tid, da man ogsaa kan omtale dette Forhold; dette Dieblit foreligger imidlertid ikke endnu, men det vil sandsynligvis nok komme. Nu gaa vi altsaa over til dette, at i Henhold til den fte Indbydelse foreligger der den Plan, der er gjenneført eller rettere ikke gjenneført — thi ogsaa det er Noget af det Mærkværdige ved Sagen — og saa foreligger der desuden en anden Plan.